

Procedura ewakuacji dzieci, pracowników i mienia z budynku Żłobka Miejskiego Motylkowy Świat w Legionowie w sytuacji zagrożenia

I. Cel procedury

Zapewnienie dzieciom i pracownikom Żłobka Miejskiego Motylkowy Świat w Legionowie szybkiego i bezpiecznego opuszczenia strefy zagrożonej lub objętej pożarem.

II. Podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109 poz. 719 z późn. zm.)

Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2022 r. poz.2057)

- Każdy pracownik żłobka zobowiązany jest znać Instrukcje Bezpieczeństwa Pożarowego oraz niniejszą procedurę ewakuacji żłobka.
- W razie ewakuacji wszystkie osoby przebywające na terenie żłobka mają obowiązek zastosować do niniejszej procedury oraz wykonywać polecenia dyrektora, innych osób prowadzących ewakuację oraz poleceń służb ratunkowych.

III. Ogólne zasady przeprowadzania ewakuacji

Ewakuacja ma na celu ratowanie ludzi i dzieci przebywających w budynku Żłobka, przed skutkami zaistniałego zagrożenia spowodowanego pożarem a także innym zagrożeniem o charakterze awaryjnym. Przez określenie ewakuacji wymuszonej rozumie się ruch, w którym człowiek jest zmuszony jak najszybciej opuścić zagrożone pomieszczenie lub budynek. W ruchu tym ważną rolę odgrywa czynnik psychologiczny który kształtuje cały proces tego ruchu.

Charakterystycznymi właściwościami tego ruchu są : jego krótkotrwałość, dążenie wszystkich uczestników znajdujących się w strumieniu do szybkiego opuszczenia zagrożonego miejsca. Ewakuowani starają się jak najszybciej opuścić zagrożone pomieszczenie, ludzie często tłoczą się, popychają stwarzając niebezpieczeństwo dla innych ewakuowanych.

1. Decyzję o zarządzeniu ewakuacji podejmuje dyrektor żłobka / kierownik filii (jeśli nie przybyły inne jednostki uprawnione do tego).

W przypadku ich nieobecności odpowiedzialność przejmuje osoba nadzorująca wyznaczona przez dyrektora. Osoba ta w takim przypadku staje się jednocześnie Kierownikiem Działów Ratowniczych (KDR) do czasu przybycia jednostek Straży Pożarnej. KDR jednoosobowo wydaje decyzję o rozpoczęciu ewakuacji osób i mienia w zakresie odpowiednim do posiadanego rozpoznania, występującego stanu zagrożenia oraz możliwości technicznych w danym momencie.

Decyzja taka musi uwzględniać:

- zakres ewakuacji (np. kondygnacje),
- liczbę osób przewidzianych do ewakuacji,
- sposób i kolejność opuszczania obiektu (kondygnacji),
- drogi i kierunki ewakuacji,

- miejsce koncentracji ewakuowanych,

Ustalenie dróg i kierunków ewakuacji powinno nastąpić po ustaleniu przez pracowników rodzaju i miejsca zagrożenia (np. pożaru i kierunku jego rozprzestrzeniania się).

Ewakuację samoistną może rozpocząć również każdy pracownik w przypadku zauważenia bezpośredniego zagrożenia dla jego własnego zdrowia i życia lub grupy współpracowników i wychowanków. O przeprowadzonej ewakuacji i występującym zagrożeniu należy natychmiast powiadomić swoich przełożonych lub osoby odpowiedzialne za sprawy ochrony przeciwpożarowej w obiekcie. W przypadku stwierdzenia dużego zagrożenia osób (np. zagrożenie toksyczne, wybuch, pożar o dużych rozmiarach, bardzo silne zadymienie, itp.) osoba ta sama może ogłosić ewakuację całkowitą wszystkich pracowników i wychowanków żłobka.

2. Sposób przeprowadzenia ewakuacji:

a) Niezwłocznie **powiadomić wszystkich pracowników** przebywających na terenie ewakuowanego odcinka o powstaniu i charakterze zagrożenia oraz konieczności przeprowadzenia ewakuacji. Można wykorzystać łączność wewnętrzną - telefon.

b) **Kierujący akcją ewakuacyjną wyznacza osoby odpowiedzialne za przebieg ewakuacji grup dzieci.** Powinny to być osoby prowadzące w danym czasie zajęcia z poszczególnymi grupami. W dalszej kolejności ustala ewentualną potrzebę ewakuacji sprzętu i mienia.

c) **W pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z pomieszczeń, w których powstało zagrożenie np. pożar,** pomieszczeń znajdujących się na drodze rozprzestrzeniania się ognia, pomieszczeń które mogą zostać zadymione i do których może zostać odcięta droga ewakuacji w wyniku powstałego pożaru. Następnie należy ewakuować osoby.

d) Podczas ewakuacji z pomieszczeń, **strumień dzieci należy kierować na poziome drogi ewakuacyjne** (korytarze), a następnie zgodnie z kierunkiem oznaczonym przez znaki ewakuacyjne, na klatki schodowe i wyjścia poza obszar zagrożony lub na zewnątrz obiektu.

e) **W przypadku zablokowania dróg ewakuacyjnych, należy niezwłocznie dostępnymi środkami powiadomić kierującego akcją ewakuacyjną.** Ludzi odciętych od wyjścia, a znajdujących się w strefie zagrożenia, należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła pożaru lub innego zagrożenia i w miarę możliwości ewakuować na zewnątrz przy pomocy sprzętu ratowniczego przybyłych jednostek Państwowej Straży Pożarnej lub innych.

f) **Przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej,** starając się trzymać głowę jak najniżej, ze względu na mniejsze zadymienie w dolnych partiach pomieszczeń i korytarzy. Podczas ruchu w mocno zadymionych odcinkach dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, aby nie stracić orientacji co do kierunku ruchu.

g) **Ewakuacja mienia** nie może odbywać się kosztem sił i środków niezbędnych do ewakuacji i ratowania ludzi. Tego typu ewakuację należy rozpocząć od najcenniejszych przedmiotów, urządzeń czy dokumentacji.

h) Po opuszczeniu budynku żłobka lub zagrożonej strefy, **opiekunowie grup zobowiązani są do niezwłocznego sprawdzenia stanu osobowego grup.** W razie podejrzenia, że ktoś pozostał w zagrożonej strefie należy natychmiast zgłosić ten fakt kierującemu akcją ewakuacyjną lub jednostkom ratowniczym przybyłym na miejsce i przeprowadzić ponowne sprawdzenie pomieszczeń budynku.

i) W przypadku przybycia jednostek Państwowej Straży Pożarnej w trakcie akcji ewakuacyjnej, kierujący przebiegiem akcji zobowiązany jest do złożenia krótkiej informacji (meldunku) o przebiegu akcji i podporządkowania się dowódcy przybyłej jednostki taktycznej straży pożarnej.

Dla zapewnienia szybkiej i skutecznej akcji ewakuacyjnej osób (w szczególności dzieci) oraz mienia należy dokonać oceny warunków ewakuacji w najbardziej ekstremalnych warunkach. Należy przewidzieć rozwiązania eliminujące wystąpienie paniki wśród ewakuowanych grup. Za przeprowadzenie oceny odpowiedzialność ponosi dyrektor.

Zaleca się przeprowadzenie praktycznego sprawdzianu możliwości ewakuacji z częstotliwością ustaloną przez dyrektora/kierownika filii. Przeprowadzając sprawdzenie warunków ewakuacji, należy powiadomić właściwego terenowo Komendanta Powiatowej Państwowej Straży.

Ewakuacja prowadzona jest pod kierownictwem dyrektora żłobka, kierownika filii żłobka. Wszczęcie ewakuacji odbywa się na wyraźne polecenie dyrektora, kierownika filii. Osobami uprawnionymi do zarządzania ewakuacją są pracownicy upoważnieni przez dyrektora w drodze zarządzenia. W przypadku przybycia jednostek straży pożarnej, kierującym akcją gaśniczą i ewakuacji staje się dowódca przybyłej jednostki ratowniczo-gaśniczej.

UWAGA!

Wszyscy pracownicy, a także inne osoby przebywające w budynku zobowiązani są do bezwzględnego podporządkowania się zarządzeniom kierującego akcją i do wykonywania jego poleceń. (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 lipca 1992 r. w sprawie zakresu i trybu korzystania z praw kierującego działaniem ratowniczym. /Dz. U. z 1992r. Nr 54, poz. 259/).

3. Ogłoszenie alarmu na wypadek pożaru lub innego zagrożenia o charakterze awaryjnym, pociągającym za sobą konieczność zarządzenia ewakuacji.

Ustala się sygnał alarmowy, telefoniczny lub informacja ustna przekazana przez osobę wyznaczoną przez dyrektora/kierownika filii. Środkami służącymi do ogłoszenia alarmu może także być sprzęt nagłaśniający, w przypadku jego braku ewakuację zarządzają wyznaczeni przez Dyrektora członkowie pracownicy (za pomocą głosu), którzy natychmiast powiadamiają ogół personelu.

Powiadomienie powinno mieć charakter stanowczy lecz nie pobudzający do panik. Należy używać następujących określeń do powiadamiania:

- **„Ogłasza się alarm pożarowy (awaryjny) – wszystkie osoby opuszczają budynek bez paniki i w spokoju.**

- **„Kierować się do wyznaczonych wyjść” itp.**

a) Członkowie zespołu ewakuacyjnego ogłaszają alarm i przeprowadzają ewakuację, a następnie sprawdzają wszystkie pomieszczenia czy wszystkie osoby opuściły budynek i jeśli zachodzi konieczność prowadzą akcję gaśniczą przy użyciu podręcznego sprzętu gaśniczego.

b) Wszystkie drzwi wejściowe do budynku otwierają członkowie zespołu ewakuacyjnego lub obsługa techniczna obiektu i kierują ewakuowanych do tych wyjść.

4. Przebieg akcji ewakuacyjnej.

a) Natychmiast po ogłoszeniu alarmu wszystkie osoby znajdujące się w budynku zobowiązane są :

- przerwać natychmiast swoją pracę z dziećmi i zajęcia,
- wyłączyć spod napięcia wszystkie urządzenia elektryczne,
- opuścić pomieszczenie w którym się znajdują,
- udać się w kierunkach określonych strzałkami do wyjść ewakuacyjnych, a następnie do rejonu ewakuacji,
- zachować spokój,

b) Osoby, które jako pierwsze wyszły i zauważyły, że na przejściach znajdują się przedmioty utrudniające poruszanie się, obowiązane są odsunąć je pod ścianę, aby umożliwić niezakłócony przebieg ewakuacji.

c) Przy poruszaniu się drogami ewakuacyjnymi należy stosować się do następujących zasad:

- nie wolno zatrzymywać się, ani poruszać w kierunku przeciwnym wyznaczonemu kierunkowi ewakuacji,
- szybkość poruszania się po schodach należy dostosować do szybkości poruszania osób znajdujących się poniżej,
- nie wolno podejmować prób przyspieszenia schodzenia przez popychanie, wyprzedzanie i wydawanie okrzyków,
- poruszanie powinno odbywać się w pozycji pochylonej,
- poruszać się wzdłuż ścian, aby nie stracić orientacji co do kierunku ruchu,
- w stosunku do osób stawiających opór należy użyć przymusu fizycznego.

d) W czasie trwania ewakuacji, wszystkie osoby opuszczające budynek obowiązane są do przestrzegania dyscypliny i podporządkowania się członkom zespołu ewakuacyjnego oraz do zachowania **ciszy i spokoju** w celu usłyszenia poleceń kierownictwa. Umożliwi to osobom kierującym akcją wydawanie ustnych poleceń dotyczących korygowania kierunków i przebiegu ewakuacji.

e) W przypadku powstania pożaru w dowolnym pomieszczeniu osoby znajdujące się w nim nie czekając na sygnał alarmu opuszczają go natychmiast i ewakuują się na zewnątrz najbliższym wyjściem. W pomieszczeniu tym mogą zostać jedynie osoby biorące udział w akcji gaśniczej,

f) Po upewnieniu się, że wszystkie dzieci zostały wyprowadzone, opiekunowie pozostają razem ze swoją grupą.

g) Grupy dziecięce po wyprowadzeniu ze żłobka należy tak rozmieścić, aby nie utrudniały prowadzenia akcji gaśniczej przez straż pożarną.

h) Jednocześnie z ewakuacją osoby, które nie mają wyznaczonych w niej konkretnych zadań (np. pracownicy kuchni lub pracownicy administracji) powinny przystąpić do gaszenia ognia przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego.

i) Jeśli ewakuacja nie została zakończona do chwili przybycia straży pożarnej, kierujący ewakuacją ściśle współpracuje z dowódcą akcji ratowniczo-gaśniczej w dalszym jej przebiegu.

j) Pracownicy mają obowiązek posiadać dokładne i aktualne wiadomości na temat:

- rozkładu pomieszczeń w obiekcie, dróg i kierunków ewakuacji oraz wyjść z budynku,
- zachowania się ludzi w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia,
- sposobu alarmowania straży pożarnej i kierownictwa jednostki,
- rozmieszczenia i obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego,
- rozmieszczenia i obsługi hydrantów wewnętrznych,
- lokalizacji wyłącznika przeciwpożarowego prądu,
- lokalizacji głównego kurka gazowego.

Opiekunowie po usłyszeniu sygnału ewakuacji wyprowadzają dzieci najkrótszą drogą: do ogrodu żłobkowego lub na plac przed budynkiem żłobka. Przy niesprzyjających warunkach atmosferycznych (np. zimą, podczas opadów deszczu i śniegu) ewakuowane osoby należy umieścić w budynku:

Przedszkola Miejskiego Tęczowa Szóstka w Legionowie ul: Broniewskiego 3.

W filii żłobka po usłyszeniu sygnału ewakuacji wyprowadzają dzieci najkrótszą drogą: do ogrodu żłobkowego lub na plac przed budynkiem żłobka. Przy niesprzyjających warunkach atmosferycznych (np. zimą, podczas opadów deszczu i śniegu) ewakuowane osoby należy umieścić w budynku: Ośrodka Pomocy Społecznej w Legionowie ul: POW 4

5. Szczegółowe obowiązki członków zespołu ewakuacyjnego.

a) Z chwilą ogłoszenia alarmu i ewakuacji, wszyscy członkowie zespołu są obowiązani:

- otworzyć drzwi wyjść ewakuacyjnych,
- kierować wszystkie osoby na drogi ewakuacyjne,
- dopilnować aby ewakuacja przebiegała w sposób ciągły i uporządkowany oraz przeciwdziałać nadmiernemu wypełnieniu dróg ewakuacyjnych,
- regulować ruch wzdłuż dróg ewakuacyjnych,
- sprawdzić czy wszystkie osoby opuściły pomieszczenia,
- opuścić pomieszczenia i zameldować się u kierującego akcją.

b) Członkowie zespołu ewakuacyjnego powinni swą postawą i zachowaniem oddziaływać uspokajająco na innych.

c) Wszyscy członkowie zespołu oraz pozostali zatrudnieni pracownicy są zobowiązani do zapoznania się z niniejszą instrukcją oraz do bezwzględnego jej przestrzegania.

6. Szczegółowy przydział zadań:

Dyrektor i kierownik filii:

- podejmuje decyzję i zarządza ewakuację (wg zasad wyszczególnionych wyżej)

Starsza pielęgniarka:

- alarmuje straż pożarną, pogotowie ratunkowe i policję,

- nadzoruje akcje ratowniczą w starej części budynku,
- zabiera ze sobą listę obecności dzieci w żłobku wraz z laptopem, telefonem.

Personel pomocniczy (pracownik gospodarczy, woźne, sprzątaczk):

- pracownik gospodarczy otwiera drzwi ewakuacyjne w klatce 2, sprzątaczk otwierają drzwi ewakuacyjne w klatce 1 i 3, woźne w grupach otwierają drzwi balkonowe ewakuacyjne w salach grup znajdujących się na parterze budynku,
- w filii żłobka pracownicy kuchni otwierają drzwi ewakuacyjne,
- w filii żłobka woźne otwierają drzwi balkonowe ewakuacyjne w salach grup,
- pracownik gospodarczy odłącza dopływ energii w starej części budynku a sprzątaczk w nowej części budynku, w filii dopływ energii odłącza sprzątaczk,
- w przypadku nieobecności sprzątaczek i pracownika gospodarczego ich obowiązki podczas ewakuacji przejmują pracownicy kuchni i praczk,
- sprzątaczk, praczk, pracownicy kuchni pomagają w ewakuacji grupy umieszczonej na piętrze budynku w starej części,
- w razie możliwości ewakuuje mienie /dokumenty, ubrania, cenne urządzenia/.

Personel opiekuńczy:

- opiekunowie prowadzący daną grupę odpowiadają za bezpieczną jej ewakuację,
- bezpośrednio po ogłoszeniu alarmu formują dzieci w pary i wyprowadza do wyjść ewakuacyjnych oznakowanymi drogami,
- zabierają ze sobą listę obecności dzieci wraz z upoważnieniami do odbioru.
- udaje się z grupą w miejsce zbiórki i dokładnie sprawdza stan liczebny oraz samopoczucie podopiecznych. W przypadku zauważenia czegoś niepokojącego zgłasza natychmiast do dyrektora lub kierującego akcją.

Pracownicy administracji :

- referent, intendent, sekretarka, pracownicy działu kadr, płac i księgowości wyłączają sprzęt komputerowy,
- referent, intendent i sekretarka zabierają telefony,
- pracownicy działu kadr, płac i księgowości pomagają w ewakuacji grup umieszczonych na piętrze budynku w nowej części.
- w razie możliwości ewakuuje mienie /dokumenty, ubrania, cenne urządzenia/.

IV. Ewakuacja próbna

Co roku przeprowadza się próbną ewakuację. Osoby przeprowadzające próbną ewakuację nie później niż na 7 dni przed jej terminem zawiadamiają Komendanta Straży Pożarnej o terminie jej przeprowadzenia.

Ewakuacja próbna ma na celu:

- wypracowanie właściwego zachowania się dzieci, pracowników i innych osób przebywających w budynku w czasie alarmu o ewakuacji,
- kontrolę stanu dróg i wyjść ewakuacyjnych,
- wyeliminowanie usterek technicznych i organizacyjnych w zakresie bezpieczeństwa ludzi wynikłych w trakcie ćwiczeń,
- wyrobienie potrzebnych nawyków wśród zatrudnionych pracowników po ogłoszeniu sygnału o ewakuacji.
- Sprawdzenie organizacji ewakuacji obejmuje:
 - sprawdzenie skuteczności dotychczasowego sposobu informowania o zagrożeniu oraz systemu powiadamiania o konieczności ewakuacji, w tym reakcji na alarm pożarowy,
 - doskonalenie procedur ewakuacji, w tym zapoznanie z kierunkami ewakuacji i zasadami zachowania się,
 - koordynację działań służby ochrony,

- zminimalizowanie możliwości wystąpienia paniki i jej skutków,
- zmierzenie czasu potrzebnego na opuszczenie obiektu przez wszystkie osoby w nim się znajdujące,
- weryfikację opracowanych zasad postępowania na wypadek pożaru. Sprawdzenie warunków ewakuacji dotyczy:

Główny nacisk należy położyć na ewakuację osób — zgodnie z założeniem, że życie ludzkie jest najcenniejsze. Ewakuację można rozszerzyć o ewakuację mienia, jednak tylko w uzasadnionych przypadkach, np. zabezpieczenie cennych danych dla żłobka informacji, dokumentów i sprzętu.

V. Postanowienia końcowe

1. Dla zapewnienia znajomości procedury: „Przeprowadzania próbnej ewakuacji w Żłobku Miejskim Motylkowy Świat w Legionowie” przez wszystkich zainteresowanych ustala się udostępnienie dokumentu przez umieszczenie go w segregatorze w szatni dla pracowników a filii w sekretariacie.